

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökről és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Árzságok, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek
küldendők.

Társadalmi bajok.

Féktelen sebességgel iramodó magyar társadalom állj meg egy pillanatra! Állj meg, mielőtt még az örvény szélére eljutottál volna! Igen, a magyar társadalmat domináló vad ösztönök a romlás, a bukás lejtőjére sodorják ezt a nemzetet.

S nincs senki, aki szavának súlyával, tekintélyének imponáló voltával a nemzetet jobb útra terelhetné. Komor képek vonulnak el szemeink előtt, ha a nemzet jövőjére gondolunk. Az ország politikai és gazdasági viszonyai, ámbátor ezeket sem látjuk valami rózsás színben, nem aggasztanak bennünket annyira, mint az a rettenetes erkölcsi züllés, mely a fővárosban s a vidéken, a társadalom előkelő és nem előkelő rétegében egyaránt tapasztalható.

Vannak ugyan elegendő, akiket kétségbe ejt ez a nagy dekadencia, de mégsem akad oly bátor, elszánt a mellett országos tekintélyű hazafi, akinyiltan szembezállni akarna ezzel a veszedelmes áramlattal.

Itt-ott felhangzik egy-egy intő szózat, kongnak néha a vészharangok, de az általános irányzattal szemben teljesen eredménytelenek maradnak az egyesek által megindított akciók.

Éppen e napokban történt, hogy egy kiváló műkritikusunk a színházi cocho-
nerie ellen meghuzta a vészharangot.

Arany igazság volt minden sora annak a cikknek, a melyben a társadalmi erkölcsök tisztasága és a színművészet nivójának a fentartása érdekében erélyesen sikra szállt azon trágárságok ellen, melyeknek néhány év óta a főváros legtöbb színpadján tanni vagyunk. A cikkíró a színházi közönséghez fordult azzal a kéréssel, hogy a jóízű és művészet nevében tiltakozzék ezen trágár irányzat ellen s ha kell, fütytyel és hagymával is tüntessen azon színészek és azon színpadok ellen, akik és a melyek ilyen galád módon alacsonyítják le a színpad művészeti és erkölcsi nivóját.

Az érdekes felszólalás nem igen talált azonban visszhangra az aposztrofált közönségnél.

És vajjon az az erkölcsi depraváció, melyet ő oly nyomatékka és annyi joggal megró a színművészet terén, nem nyilvánul-e naponta és talán még nagyobb mértékben a köz- és társadalmi élet minden vonatkozásában?

Talán politikai életünkben kevesebb az aljasság, mint a színpadon? Avagy a közgazdasági tevékenységben tisztességsőbb irányzat jut-e kifejezésre, mint a

Thalia templomában? A társadalmi élet tisztább és erkölcsösebb-e, mint maga a színpad és vajjon a családi élet puritánabb elveken alapul-e, mint a modern színművészet?

Tekintetek csak be a tüköruveges kávéházakba. Hány feleség és hány anya tölti a nap javarészét a kávéházakban, ahelyett, hogy a háztartással s a családjá dolgaival törődne. Menjetek ki a lóversenytérre. A büszke arisztokrata mellett ott találjátok a lipótvárosi parvenüt, de ott találjátok a bukott dzsentrit is és a szercezen-utczai kis kereskedőt. Faczér pin-czérek és pénzintézeti tisztviselők, kokottok és tanítónők öklözik egymást, hogy minél hamarabb eljuthassanak a totalizátorhoz és a bookmakerhez.

Igenis, ennek a társadalomnak csak versenylő, Osztrigás Micik és irodalmi trágárságok kellene. No meg gummiradlis fiaker. A vidéki ugynevezett uraknak pedig négylovas fogat.

Munka helyett kártya és cigánymuzsika. Rettenetes egy ország ez a Magyar-ország. Rettenetes egy társadalom ez a magyar társadalom, ahol mulatni és tivitynyázni mindenki szeretne, dolgozni pedig senki sem akar.

Ez a társadalom, mely nem becsüli meg a tisztességes munkát, amely megveti

TÁRGZA.

Modern paradicsom.

(Folyt. és vége.)

A természet vadregényes képei bájos közvetlenséggel vonulnak itt el szemeink előtt. Esti órákban a fülemilék dallamos csatogását, mely az erdők áhitatos esendjét májustól nyár közepéig meg-megszakítja, követi a tömördek Szt.-János-bogár fénye, mely folytonos villámlásként gyors egymásutánban cikázza át az erdők sűrű sötétjét.

És az a sok meleg forrás, mely itt a földből felbugyog, igazolja elmúlt századok évkönyveiben a nép szájáról és a tapasztalatokból vett hagyományokat, melyek szerint ezer meg szenvedő talált a gyakran kínos fájdalmaira gyógyulást és enyhülést vigaszt és erőt.

Mily há'ára tudta kötelezni a szenvedő emberiséget az örök teremtés az által, hogy ezt a paradicsomot egy esomó meleg kénforráson kívül egy konyhasó-forrással is megáldotta, a mely daczára a kénforrások közvetlen közelségének, minden kén-tartalomtól menten, rendkívüli bőségben, hangos morajjal, karvastagságban szökik föl egy mészakadékból. Monarchiánkban ez egyedüli a maga nemében.

Már a rómaiak nagy hírével voltak ezért el-telve; hiszen őek vésték a sziklába, melyből e meleg orrás, kibugyog. Herkulesnek, a személyesített erőnek szobrát, melynek szakadozott körvonala még ma is tisztán látható. Kár, hogy a tisztólet és hála e szimboluma az itteni parasztságna elterjedt babo-

nának idővel egészen áldozatul esik, a menyiben az arról ugyszólván naponta lehorzolt kőport panna gyanánt különféle bajok ellen az ásvány-vízzel isszák.

Jóllehet e fürdő a kénforrásoknak köszöni nagy hírnevét, mégis már a konyhasó-forrás magában véve is elég lett volna arra, hogy e hírnevet számára biztosítsa.

A meleg források, melyek itt egész 56 C. foknyi hőmérsékben buzognak föl, jól berendezett fürdőházakban mint fürdő, zuhanymasszázs, belélogzési kura, jönnek alkalmazásba és sokféleképpen használtatnak ivó kurára is.

Az egyes kurák fokozására alkalmazzák a sokféle masszázst, svéd gyógytornázást, villamosságot, pólyákat.

A kénforrás különösen ajánlatosnak és mindenkor jó eredménnyel járnak kőszvénynél, akár fürdő alakjában, akár mint ivó kura és zuhany-masszázs, a menyiben a megszabott életrend betartása mellett kitűnően hatnak. De joggal ajánlhatók idült izom és csukló-csuznál is, esonttörések után és ankylosisnál, ischiasnál, idült bőrkiütéseknél, idült higanymérgezésnél és ősidők óta mint a higany-kura hatalmas támogató eszköze szerepelt. A konyhasó-forrás különösen görvélykórnaál, ráchitisnál, anaemaánál, ajánlható és a női medenezeservek legkülönfélébb idült betegségeinél majdnem mindig meglepő eredménnyel jár. Továbbá különösen olyan betegekre nézve ajánlatos, akik a kénfürdőt nem állják ki.

Daczára annak, hogy az évadot hivatalosan csak május hó 15-én nyitják meg, a fürdők és szállók a legnagyobb kényelemmel berendezve, a fürdővendégeknek egész éven át rendelkezésükre állanak.

A nyári idény alatt a gyógyház, különösen a táncz-, zene-, olvasó- és társalgó terem, gyakorolják a legnagyobb vonzó erőt és ezek képezik az idegenek találkozó helyét. Estenkint a katonazenekar vidám hangjai mellett a vendégek ifja, őrege táncban és dalban keresi lelke felrissülését. A nemzetközi fürdő közönség eleven zürzavara itt fesz-telenül érvényesül.

Könyvtár, olvasószoba számtalan napi és képes lappal, tombola, színház, lawn-tennis, kirándulások a hegyek közé, sőták a völgyben és hajóutak a Vaskapu csatornához, Kazánszoróshoz és a fürdőhely meszsze környékére minden idegennek elég változatosságot és szórakozást nyújtanak.

Évek sora óta a Herkulesfürdő téli fürdővendégeinek száma is egyre nő, s ezt fürdő enyhe telének, melyben ritka a hideg és havas nap, 14 C. fok átlagos évi hőmérsékletének és védett fekvésének, valamint forrásai világhírének köszönhetni.

A fürdőhely lelke lovag Vest Ede vezérigazgató mindenkor élénk részt vesz a fürdőhely érdekeinek fokozásában és ápolásában, minek elismerésül legmagasabb helyekről a vaskoronarenddel, a porosz korona renddel és más rendjelekkal lett kitüntetve. A derék, kötelességtudó fürdőkezelőség, melynek élén lovag Karwinski Gusztáv fürdőigazgató áll, gondoskodik arról, hogy a fürdővendégeknek mindenkor jól fegyelmezett, nagyszámu személyzet álljon szolgálatukra és hogy a telep a leghíresebb világfürdőkkel egy színvonalon maradjon.

E sorok írója, a ki maga is egészszégét köszöneti Herkulesfürdőnek, csak azt esodálja: miért nem választják költők és regényírók ezt az istenáldotta helyet legszebb történeteik színhelyévé?

Jules.

az ipart és kereskedelmet, amelynek a mezőgazdaság is csak azért konvenial, mert kitűnő staffage-ul szolgál bizonyos nagyuri tempók élesebb kidomborítására, ez a társadalom szinte képtelen arra, hogy államfentartó hivatásának megfeleljen.

E társadalom szülöttje a kifejezője: Pap Béla, a szatmári testvérgyilkos. Lehetetlen, hogy e helyen is, amidőn szóvá tesszük a magyar társadalom nagy züllöttségét, ne hivatkozzunk arra a véres drámára, amely rettenetes világot vet nemzedékünk etikai életére. A Pap Béla esete fölött nem szabad egykönnyen napirendre térnünk. Pap Béla nem unikum, hanem típus. Nem mint gyilkos, de mint képviselője azoknak a végzetes ösztönöknek, melyeknek befolyása és uralma alatt áll ez a mi nemzedékünk.

Becsület és jellem már csak annyiban bírnak jelentőséggel, amennyiben bizonyos külső formák betartásával tekintélyt és pozíciót biztosítanak azoknak, akik elég vakmerők a jellemet és becsületet semmibe sem venni.

Legjellemesebbek azok, akik legtöbb párbajt vivnak, legbecsületesebbek azok, akik leginkább tudják adni az urat. Oh Pap Béla ur is jól értett mindezekhez! De hány Pap Bélával van szaturálva a magyar társadalom, hány ilyen alak előtt kénytelen térdet hajtani a vagyontalan, tisztességes és munkakedvelő ember.

És a magyar szocietás mégis fölébe helyezi ezeket a talmi urakat a tisztességes munkájuk után megélt embereknek, valamint, hogy a Teknősbékát is jobban gutirozza a legklasszikusabb daraboknál. Ismételjük, hogy ilyen társadalom nem felelhet meg államfentartói kötelezettségének. Ez az állapot nagy veszedelemmel fenyegeti hazánk jövőjét. Legfőbb ideje, hogy az illetékes tényezők komolyan gondolkozzanak e tarthatatlan állapotok szanálásáról. Legfőbb és legsürgősebb feladat pedig az iskolára hárul; itt kell előkészíteni egy életrevalóbb nemzedék kialakulását. Elég volt már a léhaságból és urhatnámságból. Neveljünk inkább komoly munkásokat, és nem léhaskodó urakat.

Veritas.

Hegedüs Sándor a Székelyföldön.

Maros-Vásárhely, május 25.

Hegedüs Sándor, a magyar kereskedelmi miniszter, mint biztos forrásból tudjuk, a jövő hó végén beutazni szándékozik a székelyföldet s annak ugynevezett fővárosába: Maros-Vásárhelyre június 29-én lesz érkezendő. Értesülésünk szerint onnan be megy Csíkszékre, Gyergyóba s be Háromszékre.

Ennyi az, a mit hivatalos alakban forrásunk hírül ad, de van még nem hivatalos mondani valónk, a tényhez fűződve elég! Rövidre fogjuk hát mondandóinkat.

Hegedüs Sándor ellenfelei s rosszakarói (ha vannak) szeretik oly világitásban feltüntetni, hogy ő a prototypusa a reclamminiszternek, a ki bankettezni jár országsszerte, meg nem valószínű ideákat, kivihetetlen terveket, humbug számba menő jelzavakat dob az örömtánc közönség közé s aztán rebus nunquam perfectis tovább megy szónokolni az ország más vidékeire.

Mily egyszerű vád!

Hegedüs Sándor, a ki jól ismeri, s a ki nem teszi fel vele, mint protestáns emberrel szemben a

fekete pápa szemét, jól tudja, hogy mint igazi magacsínálta ember, num lehet olyan, milyennek irigyei föltüntetik. Egyszerű, szegény sorsu családból fölküzdötte magát, heves és soha nem ernyedő munkálkodás útján azok közé, a kik ma az ország anyagi és szellemi arisztokráciáját képezik, tiszta jelleme, hamisítatlan szabadelvűsége, mit a legnagyobb megpróbáltatások közepette is megőrzött hiven, előre törekvés azon célok szolgálatában, mik az egyéni boldogulás mellett a köznek tesznek első sorban hasznót: szinte praedestináltak arra az előkelői állásra, melyet az új aerában ma elfoglal.

Vajjon ki tenné fel róla, aki az élet sanyarúságainak minden fokán dicsőségesen vergődött föl a legnagyobb polezok egyikére, hogy nem bír érzéssel, tapasztalattal a mások feléje, segítő keze után siró érdekei iránt, vajjon ki emelhetne szót, vagy tollat becsmélésére annak a férfiúnak, ki az élet tűzpróbáit derekasan megállván, tisztán önerejéből lett azzá, a mi most, a mi dicsőségünkre!

* * *

Most ellátogat a székelyföldre. Hisszük és valjuk, hogy az élet és tanulás próbáiban megedzett éleslátása itt minálunk is rögtön az elevenére fog tapintani a létező bajoknak s hogy nyomban, (bár ama határok között, a miket elébe a pénzügyi helyzet szab) azoknak orvoslásáról is gondoskodni fog.

Mert bajok vannak, sok és nagy. S ha igaz a régi közmondás, hogy a gazda szemehizlalja a lovat (már pedig igaz), akkor a magyar állam arra hivatott, sőt kötelezett fudezionáriusának, a kereskedelmi miniszternek gazda szemére talán sehol sincs nagyobb szükség, mint a székelyföldön.

Iszonyu sokaságu, parlagon keverő kinesesek van megáldva ez a föld, szorgos, békétűrő, önfeláldozó tiszta magyar érzelmű nép lakja s a kineseket nem értékesíthetvén, a nép földönfutó s mint a statisztika szomorú számai mutatják, idegen hazát keres, hogy kenyeret kaphasson. A földnek, a természetnek gazdasága valóságos varázsa, a dus erdők, a gyönyörű festői vidékek, a miknek közepén az életadó gyógyforások buzognak, a régi módí, de szép multu gyárak, melyek kipusztíthatlannak látszó termelési anyag gőcz pontján fekszenek valójában kanaánjává alakíthatnák át ezt a hazarészt a magyarságnak.

Ha Beksics Gusztáv tudásával s tollával bírnék, ki valóságos dics hymnusokban ezt a földet jelölte ki a fajfentartás melegágyául, már csupán annak szeretete is ragyogóvá tenné leírásomat, csapongóvá fantáziámat, mely a föld természet adta jövőjéről zeng. De a mai anyagiasságban, hol a mozgató erő hovatovább egyedül a vállalkozó kedv szolgálatában álló táka lesz, az idealisztikus zöngedelmek kihálnak a fajszereket világából is, s így hát hadd jöjjön az állam orniopotens ereje, azonban azon az éleslátáson, hazafias érdeklődésen alapulva, a melyet Hegedüs Sándor oly szerencsés harmoniában egyesít magában.

Ez a kettő fölfogja tárni ez országrész elmaradottságát, s a kik arra hivatottak befogják látni, hogy ha momentán áldozattal, is az utolsó óráját éljük a segítségre szorultságnak. Rövid időn befogjuk látni, hogy az áldozatok miket az állam hoz busásan megtérülnek, magának az államnak is a létfentartó küzdelmeiben s a magyarság ponderabilitásába.

Helyes s egyszerű vasuti politika a meglévő iparágaknak nem csak fejlesztése, hanem újaknak bevezetése is, a világ szerte, specialitásokat képező fürdőeknek kiemelése a nem bánomság s az ismeretlenség homályából gyárak létesítése a gazdaságilag fenyegetetebb pontokon és a többi: mindmegannyi feladatává válik a kereskedelmi tárcza vezetőjének és látogatás után.

Hogy földadatainak kötelező voltával tisztában van és lesz, nem is kételkedünk. Épen azért jó előre mondjuk neki: Isten hozott!

Dr. Szász Károly.

Tanügy.

Polgári iskolai tanárok gyűlése.

Hosszúfalu, május 26.

Az O. P. E. Brassó—Háromszékmegyei Köre évi rendes közgyűlését folyó hó 23-án tartotta meg Hosszúfaluban az áll. polg. isk. helyiségében. Brassóból, Baróthról, Seps-Szent-Györgyről és Kézdivásárhelyről gyülekeztek Hosszúfaluba a polg. isk. tanárok és tanárnők mintegy 40-en s igen élénk, gyorsmenetű és tudományos színvonalon álló gyűlést tartottak, melyen részt vett Csánky Gyula, Háromszék vármegye kir. tanfelügyelője s Hosszúfalu értelmiségének színe-java. A négy óráig tartó gyűlésnek változatos és gazdag tárgysorozatából a következőket emeljük ki:

Killyéni Endre elnök eszoos megnyitó beszédében visszapillantást vetve a polgári iskolák fejlődésére, kifejti, hogy most egy jobb jövő reményének küszöbén kétszeresen kötelessége a kartársaknak, hogy a paedagogiai ismeret és tapintat minden eszközzel igyekezzenek az iskolák intenzív fejlesztéséhez hozzájárulni, a tanítást nemcsak épületessé, hanem élvezetessé is tenni; növendékeiket nem, pusztán ismeretekkel, hanem helyes gondolkodással lelki műveltséggel is ellátni. Ezt a lelkiismeretes kötelességtudás mellett az eszmék kicserélése útján látja elérhetőnek. Ebben látja a polgári iskolai körök hivatását. Hiszi, hogy ezen tudat hozta össze közel s távolból a kartársakat, miért is személyesen üdvözlí őket.

Vajna Mihály, sepsi-szent-györgyi tanár a polgári iskolai olvasókönyvek tartalmáról és szerkesztéséről értekezett. A kör felolvasásáért köszönetet szavazott s Csánky Gyula, kir. tanfelügyelő ur indítványára elhatározta, hogy dolgozatát az O. P. E. központi elnökségéhez fogja felterjeszteni, hogy az a kifejtett nézetek alapján az olvasókönyvek szerkesztését, illetőleg a köröket is munkálkodásra szólítsa fel.

Krbekné Liber Etelka brassói igazgató az évi értesítő szerkesztésének módjáról terjesztett elő javaslatot, melyet a kör szintén helyesnek talált és elfogadott. Zayzon Sándor k.-vásárhelyi tan. előadása alapján az írásbeli dolgozatok egyöntetű javításának módjáról tanácskozott a kör s a többféle javítási mód közül azt találta legjobbnak, hogy a tanár egyszerűen csak jelölje meg a hibát, a tanuló a hibás szót a dolgozat után javítás címen írja le kijavítva. A hibás javítást a tanár javítsa ki.

Most elnök a gyűlést egy időre felfüggesztvén, az iskolai helyiségeket néztük meg helybeli kartársaink kalauzálása mellett. A szép, tágas, világos tantermek a legmodernebb berendezéssel, a szakértelemmel összeállított gyűjtemények, valamint az írásbeli dolgozatokból, rajz- és női kézimunkákból rögtönzött kiállítás bepillantást engedtek az intézet egész belső világába, meglepetéssel töltöttek el mindnyájunkat s bizonyos jóleső titkos irigységgel hódoltunk a legaprólékosabb részletekben is tapasztalt rend, izlés, eszinesség és általában a kitűnő vezetés előtt.

Szünet után Borosnyai Katinka brassói tanítónő felolvasása nyomán a kör abban állapodott meg, hogy a délelőtti és délutánra beosztott, tehát nem egy folytában való tanítást tartja általános ságban helyesebbnek, de kivételek nincsenek kizárva.

Zöld Sándor baróthi kartárs fejtégetései alapján a gyűlés kimondja, hogy a polg. isk. évrő vizsgáin csak a tanfelügyelő vagy az intézet igazgatója elnököljön.

Ezután Killyéni Endre számolt be a körnek az O. P. E. választmányának f. évi április hó 22-én tartott gyűléséről s az ezen alkalommal közoktatási miniszterünk ő nagyméltóságánál történt tisztelgésről. Elmondotta miniszter urunknak ama kijelentését, hogy minden erejével azon fog lenni, miszerint a 7 osztályu polgári iskola már az ő minisztersége alatt létesüljön, és hogy a jelenlegi polgári iskolai tanárság érdekeit a 7 osztályu polgári iskola felállításánál minden tekintetben meg fogja védelmezni. Természetes, hogy miniszterünk eme kijelentésének közlése a kört képező polgári iskolai tanárság körében nagy lelkesedést és megelégedést keltett.

Az indítványok rendjén a köri gyűlés Killyéni Endrének szakavatott, lelkes megnyitójáért, a gyűlés menetének tapintatos vezetéséért, valamint a hosszufalusi tantestületnek a szívélyes fogadtatásért köszönetét fejezte ki.

A tárgyalások rendjén kifejtett vitákban részt vett Csánky Gyula kir. tanfelügyelőn kívül a körnek majdnem minden tagja s igazán annyi élet. e. való eszme, annyi szép beszéd hangzott el, hogy arra a polgári iskolai tanárság jogos önérettel hivatkozhatik mindig, valahányszor — a multakban többször előfordult esetekhez hasonlóan — tudományossága, előhaladásának jogosultsága, szóval bármely érdeke megt. madtatnék.

Gyűlés után közeled. következett, melyen 50-nél többen voltunk jelen s melyen a hűfalusi intelligenciának szintén tekintélyes része jelent meg, kifejezve ez által is a tanügy iránti érdeklődését és a polg. isk. tanárság iránti rokonszenvét. Ebéd közben sok szép pohárköszöntő hangzott el. Killyéni Endre, Wlassics Gyula ő. nagyméltóságát, Csánky Gyula kir. tanfelügyelő Molnár Viktor és Morlin Emil miniszteri tanácsost, illetőleg min. oszt. tanácsosokat, majd Killyéni elnököt éltette. Masznyik Gyula gond. elnök a kör tagjait, Bede Dániel a két vármegye tanfelügyelőjét, Baló László igazgató a hűfalusi intelligenciát, Ágoston Ignác a nőket köszöntötte. Bíró A. az összetartásért, Fekete Benedek a hűfalusi gondnokságért, Vajna Mihály az elnök nejeért, Baló. lelkészekért, Kiss Á. a vendégekért üritett poharat. Aztán a vendégek emelkedett hangulatban, szívélyes bucsuzások közt távoztak a viszontlátásra.

(ek.)

Egyházkerületünk minden rendű tagjaihoz !

Az „Erdélyi Protestáns Lap“ folyó évi 15-ik számában a folyó évi június 7-ik napján tartandó egyházkerületi Egyházi értekezlet érdekében „Értesítő és Meghívó“ jelent meg. Örömmel tapasztaljuk, hogy az Értekezlet iránt egész egyházkerületünkben nagy érdeklődés nyilvánul.

Az Értekezlet célja az egyházi élet körébe eső ismeretek terjesztése, a valódi evangéliumi hit ápolása, az egyházi és világi elemek közös munkára tömörítése. És mindezt azért, hogy az egyházi élet körén belül kifejtett élettevékenység fokozásával a Krisztus vallása minél teljesebb mértékben áthassa, megmésítse és ugyszólván megszentelje a földi élet egész körét.

Ki kell jelentenünk, hogy e törekvéshez mi magunk is egész lélekkel csatlakozunk. Mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy egyháztársadalmi föllendülésre és munkára szükségünk van.

Vannak református egyházközségeink, presbyteriumaink, hatóságaink, van református kultusunk, irodalmunk, törvényünk, de szükség, hogy legyen minden akadályt legyőző életerős közszellemünk, a melynek egy célra siető tevékenysége áldást hoz az egyházra, javára válik a hazának stanubizonyoságot tesz mellettünk arról, hogy mi nem ok nélkül valljuk szellemi életünk egyszólván megszentelje a földi élet egész körét.

Helyeseljük, hogy az Értekezlet egyházkerületünk tagjait, az egyházi és világi renden levőket egyaránt, társadalmi, de egyszersmind a legmagasabb föladatra: istenországa építésére irányuló munkában akarja egyesíteni. E közös munka a protestantismus lényegéhez tartozik, mert a Krisztus evangéliumába vetett közös hitből fakad, hogy rajta épüljön fel a földön Istennek országa. Szükség tehát, hogy e munkában részt vegyen a pap a templomi katedrán kívül is; részt vegyen a presbyter, a gondnok a hivatalos munkakörön kívül is, sőt részt vegyenek e társadalmi munkában azok is, kik ez idő szerint az egyházban hivatalos állást nem töltenek ugyan be, mindazáltal egyházunk élő kövei akarnak lenni: az ifju is, a nő is, a férfi is. Az egyének munká, áldozat, lelkes csatlakozás által örökkévaló, isteni célokba kell beolvadnia, hogy maga is örökkévalóvá válhasson.

Ilyen munkálkodásra szervezkedni, a munka programját megállapítani és a munkába a megfelelő szellemet vinni be: az Értekezlet nagyjelentőségű feladata lesz.

Mi magunk az Értekezleten, Isten segédelmével, személyesen részt veszünk és pedig úgy reméljük, hogy egyházkerületünk színe-javának számos képviselőjével együtt fogunk részt vehetni.

Kelt Kolozsvárt, 1900. május hó 17-ik napján.

Báró Bánffy Dezső s. k., Dr. Bartók György s. k.,
erdély evang. ref. egyházkerületi főgondnok. püspök.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Nehány nap óta hideg keleti szelek fujnak, még szárazabbá téve az amugy is kiszáradt földet. Az eső felhők pedig jönnek és el is mennek a nélkül, hogy jelentékeny eső áztatná meg a tikkadt növényeket. A hőmérséklet az uralkodó szelek daczára elég magas.

— **Uj világítás.** Emlegettük volt, hogy az Aerogén-gáz részvénytársaság ajánlatot tett, hogy próba világítást rendez a saját költségén. A képviselő testület ezt megengedte s a társaság június 6-án akarta a próbát megtartani, de mivel ezen nap n a városi hatóság nagyobb része a Kecskés-Zsiros úrdőség bejárása miatt távol lesz, a próba egy pár napra elhalasztott.

— **Pusztuló fürdő hely.** A zajzoni fürdőt mely tudvalevőleg Brassó város tulajdonát képezi felhagyják, mert ezen fürdő fentartása sokkal többbe kerül, mint a mennyit jövedelmez.

— **A napfogyatkozás f. hó 28-án** minden nagyobb baj nélkül mult el kivéve, hogy néhány ember a koronás üvegűl alaposan elkormozta az orrát. Persze a napfogyatkozásból vajmi keveset láhattunk, mert felhők borították az eget s a légkör elsötétülése is oly jelentéktelen volt, hogy alig lehetett arra következtetni, hogy ott fenn a magasban egy ritka égi tűnemény játszódik le. Az a háboru és dőghalál pedig, mit a jámbor néphit a napfogyatkozáshoz fűzött valószínűleg elmarad s mindenki nyugodtan alhatik, mert a jövődő semmiféle titokteljes dolgot nem rejteget méhében s ha valami szokatlan meg is történik, abban a mi jó öreg napunknak semmi része nem leend.

— **A kézdivásárhely — kantai róm. kath. gymnasium ifjusága által rendezett tavaszi mulatság** alkalmával befolyt: a tanulóifjúságtól 175 K. 46 f., jegyekből 142 K. 80 f. és felülfizetésekéből 90 K. 70 f., összesen 408 K. 96 f. Kiadás volt 228 K. 96 fillér. Az ifjúsági kölesönkönyvtár alapjára maradt 180 korona. Felülfizettek: Hassák Vidor gymn. igazgató 13 koronát. Benke Gyula orsz. képviselő 10 K.-át. Welnreiter György 7 K. 50 f.-ért; Balint László kanonok főesperes, Molnár Józsiás, Zsilinszky István és X-Y 4—4 koronát; Zöld Ferenc gymn. tanár 3 K. 20 f.-ért., Dr. Szacsavay Gyula, Székely János ev. ref. pap, Turóczy István könyvkereskedő, Bálint Károly gymn. tanár, Dr. Bánffy Zsigmond, Kakucsai Ádám, Tamás Elek, Elekes Béla, Özv. Jancsó Dénesné, X—Y., X—Y., X—Y. Nagy Domokos, X—Y., Vajna Károly 2—2 koronát; Dávid János, ifj. Czibalmos Ferenc, Dobay János főjegyző, Mikó Gyula, Kovács Kálmán, Welnreiter Györgyné, Dávid István, Dr. Balogh Vendel 1—1 koronát; Molnár Emil, Szalay 80—80 f.-ért; Karácson János, Finta Albert 60—60 f.-ért; özv. Kreniczky Károlyné, N. N., Pozsony Antal 40—40 f.-ért, Száva Adorján, Pászka Anna, Lenki János, N. N. 20—20 f.-ért. Fogadják úgy a szíves adakozók, mint tekintetes Nagy Ferenc ur és neje a liget átengedéséért köszönetünket; de nem mulaszthatjuk el, hogy Hassák Vidor gymn. igazgatónak a mulatság körül tett fáradozásaiért külön is hálás köszönetet ne nyilvánítsunk a tanuló-ifjúság nevében K.-Vásárhelyt, 1900. év május hó 29-én Kovács Jenő pénztárnok. Pénzes István és Gaal Dániel ellenőrök.

— **A kovásznai fürdő részvénytársaság** e hó 27-én tartotta meg 10-ik évi rendes közgyűlését, Potsa József főispán ur ő. nagyméltósága elnökölte alatt. Az igazgatóság jelentése után Csia György és ifj. Deák Károly igazgatók terjesztették elő az 1899-ik évi számadásra vonatkozó írásbeli észrevételeiket, melyek élénk eszmecsereit idéztek elő. Több felszólalás után elnök névszerinti szá-

vazást rendelt el arra nézve, hogy elfogadja-e a közgyűlés az igazgatóság számadását, vagy a Csia és társa javaslatát, teszi magáévá? A közgyűlés 256 szóval 128 ellenében Csia és társa javaslatát fogadta el, s az igazgatóság számadás készítésére utasított; osztalékul pedig 4000 korona lesz kiveendő az elhelyezett tőkéből. A Sümegh Ignác eltávozásával megürült igazgató állás betöltését a közgyűlés ez idő szerint szükség fölöttinek mondotta ki. Indítványok nem tétetvén, elnök az ülést befejezettnek nyilváníttotta.

— **Nemzeti ünnepély és majális.** Szárazpatak község iskolás növendékei f. hó 24-én (áldozó esütörtökön) az ápril 11-kőről elhalasztott nemzeti ünnepélyt az iskola helyiségében szép műsor mellett tartották meg a délelőtti órákban. Az elnöki megnyitó után, melyet ftdő Balog Ignác plebános ur tartott, az ünnepély jelentőségét tárgyaló felolvasásokat Opra Pál és Para Ferenc tanító urak, ének és alkalmi költemények előadását az iskola növendékei végezték. A nagy közönség élvezettel hallgatta végig a programot, tapsokkal és éljonekkel jutalmazva a szereplőket. Délután a tanítói kar vezetése mellett s a szülők s más résztvevők kíséretében kivonultak a növendékek a község fölött fekvő kies erdőségek egyikének ölébe, az ugynevezett tányér mezőre, honnan gyönyörű kilátás nyílik a kászon-völgy egy részére s Háromszékvármegye közdi, és Orbai járására. A szép idő mellett lefolyt májusi mulatság a szokásos táncz, ének, evés-ivásban bővelkedett. Dr. Balog Vendel ügyvéd ur, ki a mulatságon szintén jelen volt, zsebkések, narancsok, gyümölcsök s más esemego díjak kitűzése mellett különféle versenyeket rendezett az ifjuság körében. Voltak sík és gát versenyek, mezitlábosak versenye, zsák futás, birkózás, kötél húzás stb. a csekély értékű díjak nagy örömet okoztak a győzteseknek. A legyőzöttek egy pár zsák patogatott kukoricza elfogyasztásával vigasztalták magukat. A kedélyes mulatságnak az alkony órái vetettek véget.

— **Transsylvania conserv gyár, mint szövetkezet Déván.** Ezen vállalat f. hó 20-án Gróf Bethlen Miklós főispán elnökölte alatt, élénk érdeklődés mellett tartotta alakuló közgyűléssét; ezt az alakulást elhatározta, az alapszabályokat megállapította, továbbbbá megválasztotta az igazgatóságot és felügyelő-bizottságot, a mint következik: Gróf Bethlen Miklós főispán elnök, Gróf Thorockay Miklós orsz. képviselő alelnök, Andreics János bányai. azgató, Binder Vilmos erdőmester, Báró Jósika Gábor orsz. képviselő, Kenderessy Árpád és Lázár László birtokosok, Mara László alispán, Menking Firgyes bányai. azgató, Dr. Mihó János birtokos és bankigazgató. Simon Sándor conservgyártó, Stiumann Frigyes birtokos Stene János, nagykereskedő, Szöllősy Lajos bankigazgató; igazgatósági tagok: Báró Bornemisza Tivadar birtokos, Drottlett József nagyszabasi polgármester, Hajduczki József realisk. tanár, Dr. Munteán Aurél ügyvéd és Báró Nopcsa Elek orsz. képviselő felügyelő-bizottsági tagok. Szívélyesen üdvözlöljük ezen nemzetgazdaságilag hasznos vállalatot s mint-hogy ez szövetkezeti alapon létesült, jegyzések folyton történhetnek m. p. egyelőre díjmentesen. Ajánljuk vidékeink valamennyi gazdasági tényezőinek, u. m. birtokosoknak, kerttulajdonosoknak, bankoknak, kereskedőknek stb., hogy mennél számosabban lépjenek be a szövetkezetbe, mert mennél tágabb körök támogatják és mennél nagyobb a rendelkezésér álló forgó tőke, annál távolabbi vidékeket vonhat működési körébe a szövetkezet, hazánk erdélyrészi vidékei anyagi fellendülésének érdekében. Egy rész-jegy ára tudvalevőleg csak 50 korona, mely bizonyos részletekben befizetendő. A gyár működését már az idén kezdi meg.

— **Szász, Koburg és góthai Alfréd herczeg** a 84. gy. ezred tulajdonosa, — ki Viktória angol királynő 2-ik fia, az orosz czár sógora, a német császár a nagybátyja, leánya pedig a román trónörökös — e hó 8-án Herkulesfürdőre utazik, hol 3—4 hetet fog tölteni. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy Herkulesfürdő nemcsak az előkelőségek, hanem az udvaroknak kedvelt fürdő- és üdülő helye.

Hirdetések.

Sz. 2029—1900.

Hirdetmény.

Alattírt rendezett tanácsu város polgármestere az 1897. év. XXXIII. t.-cz. 10. §-a alapján közhírré teszem, hogy az esküdtzéki szolgálatra kóposított férfiak alaprajstroma összeállítatott és az június hó 1-től 15 napig a polgármesteri irodai helyiségben közszemlére kitétetik és azt bárki megtekintheti és 15 napon át akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmas egyének bejegyzése miatt bárki felszólalhat; továbbá közhírré teszem, hogy a felszólalások a megjelzett hivatalos helyiségben közszemlére ki lesznek tűve, 8 nap alatt bárki észrevételét megteheti.

A felszólamlás és észrevételek írásban vagy szóval és a polgármesterhez adhatók be.

Kézdi-Vásárhelytt, 1900. május hó 23-án.

(67 1 1.)

Bartók Károly,
polgármester.

Sz. 2055—1900.

Hirdetmény.

A m. kir. pénzügy igazgatóságnak 72854 sz. a. kelt átirata alapján közhírré teszem, hogy a Háromszékvármegye területén az 1899. évi XXV. t.-cz. 17. §-a értelmében megállapított italmérési illeték felszólamlási bizottság nyilvános ülését f. évi június hó 11-én délelőtti 8 órától folytatólag fogja megtartani s hogy a bizottság ülésén az érdekeltek megjelenhetnek, érveiket előszóval is előadhatják vagy magukat kellően igazolt meghatalmazottjuk által képviselhetik.

K.-Vásárhelytt, 1900. máj. hó 28-án
(66 1—1.)

Bartók Károly,
polgármester.

Sz. 375—1900.
végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. 63 számú végzése következtében Baka Dániel örökösei kézdivásárhelyi Baka Lajos ellen 636 K s jár. erejéig 1899. évi Márczius hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 818 K. becsült következő ingóságok, u. m. Triörrosta, pityóka főző gőzkazán, Répakapáló, eke, két vasboroná és házi butorok, egy fali tükörrel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. 63 számú végzése folytán 636 K. tökévelés ennek megítélt kamatai, és megítélt eddig költségek erejéig Kézdivásárhelyt a piacon leendő eszközzésére 1900. évi június hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt árverés indóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdi-Vásárhelytt, 1900. évi május hó 28-ik napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

(65 1—1.)

20% engedményt kap minkenti.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **övzszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—
2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.— **Bouts**
americ. tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—
Női övzszer : **Hasse** tanár-féle frt 3.—
Menisga tanár-féle frt 2.50, **dr. Earlet**-féle frt 3.—
darabonként. Ezen női övzszer szászszor is használható.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—
Diana öv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.
Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkréten eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF,
Bécs Brandstätter 3.
1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

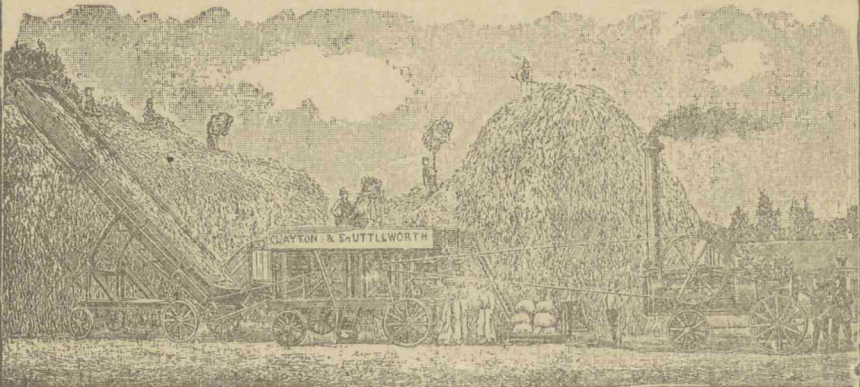
HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron felvétetnek.

Clayton & Shuttleworth Budapest Váci-körút 63. sz.

mezőgazdasági gépgyárosok által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

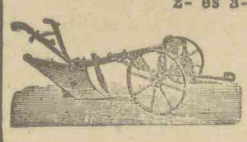


Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cseplőgépek, lóheré-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyjtók, boronák.



„Columbia-Drill” legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-akár.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Készletes árjegyzékek kint nátra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le nagyobb locomobil- és cseplőgép gyára.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki **arczkenőcs** és eszéki **SZALVATOR-szappan** eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztálanságát.

Valódi csakis a **DIENES J. C.** Salvator-gyógytárából.

Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára ... 70 fillér.
1 drb Szalvator-szappan ... 1 kor.
1 tégely kézi paszta ... 1 „ 20 fil.
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy dob. 2 korona.

Figyelmeztetés!

Ezen czikkek mentek minden ártalmas alkatrészekről és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kériatik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten
TÖRÖK JÓZSEF ur gyógyszerárában
VI., Király-utca 12. sz. (43. 5—10.)

Ny. Ifj. Jánosó M.-nél K.-Vásárhelytt.